

פני עין חמד

יוצא לאור ע"י בית הכנסת שכונת "עין חמד" - מכללת ציון

פְּרֻשֶׁת שְׁלַח לָךְ - מִילָה טוֹבָה

"וַיֵּצֵאוּ דַבַּת הָאָרֶץ" (במדבר יג, לב)

או כישורים מיוחדים.

אך המציאות שונה: כל אחד מאיתנו יכול לזכות בתואר הנכסף 'מזכה הרבים', כי לכולנו יש כלי הוא הפה. המילים שיוצאות לנו מהפה, יכולות לרומם אנשים משאול תחתית, להוביל אנשים למהפכות חיים אדירות מימדים.

למילה יש כוח אדיר, וכשאדם שומע מילה טובה, מחמאה, גיבוי, או אפילו סתם יחס חיובי- זה יכול לשנות את חייו, ויכול להביא אותו להגשמת כל שאיפה.

כולנו פוגשים אנשים בכל יום, כל היום. מילה טובה, טפיחה על השכם, במעשה זה יש את האפשרות 'להנשים' אנשים, להעניק חיות. ילד ששומע מילה טובה ממחנך, נער שזוכה למילת הערכה, אדם ששומע 'בוקר טוב' משכנו מלווה בחיך, יכול להוביל אותם לשינוי התפיסה העצמית שלהם. ודרשו על כך חכמינו: "מְחִיָּה מֵתִים- בְּמֵאֲמָרוֹ". דהיינו, על ידי מילים, יכול האדם אף 'להחיות מתים'.

ומאיך גיסא, פרשת השבוע מגלה לנו את כוחן ההרסני של מילים. כיצד בני ישראל נאלצו לגלות שלושים ושמונה שנים מיותרות במדבר, רק בגלל מילים מיותרות והרסניות של לשון הרע!

בברכת שבת שלום

הרב אליהו חיים פנחס שליט"א
חבר הרבנות המקומית מבשרת ציון

צאת לכת

יום	כניסת לכת	צאת לכת	יציאת חמץ
יום	19: 10	20: 23	21: 18
ת"א	19: 28	20: 21	21: 15
מיסב	19: 31	20: 24	21: 19
ב"ב	19: 28	20: 20	21: 15

אם יש משהו שמלווה כל אחד מאיתנו, מנער ועד זקן, בכל גיל ובכל מצב, הוא הרצון להיות מבורך באופן תמידי בשפע אלוקי, בברכת שמיים. כל הברכות תלויות בהשפעה אלוקית, בברכת שמיים מעל. אנחנו חפצים ושואפים להיות ראויים לכך שהברכה תחול עלינו. להגיע למצב שנחוש שברכת שמיים מלווה אותנו.

אבל איך עושים את זה? איך מגיעים לכך שנהיה מבורכים מידי בורא עולם בכבודו ובעצמו, באופן שוטף ויומיומי?

התשובה לכך היא, כי יש משהו מיוחד, שיש לו מסורת עתיקת יומין, והוא עובד, הוא מצליח והוא מבטיח ברכת שמיים. קוראים לו 'זיכוי הרבים'. כשיהודי מזכה אחרים, כשהוא פועל לרומם את נפש זולתו, הוא זוכה לברכת שמיים צמודה.

זו לא הבטחה שלנו, זה גילוי מרגש אותו חושף הזוהר הקדוש, ודבריו מובאים בספר 'חרדים': אברהם אבינו- היהודי הראשון, הצטיין בתכונת זיכוי הרבים שפיעמה בו, הוא נהג לזכות עוד אדם ועוד אחד להכיר את בוראו, פעל לרומם את נפשות סובביו. **לכך הוא זכה שה' בעצמו בירך אותו**, ככתוב: **"וה' בֵּרַךְ אֶת אַבְרָהָם בְּכָל"** (בראשית כד, א).

זיכוי הרבים עלול להיתפס כמשימה קשה או מורכבת. יש ביננו אנשים שאופיים שקט וצנוע, ולכאורה הם לא מסוגלים 'להרים' פרויקטים עתירי זיכוי הרבים. יש מי שחושב שזיכוי הרבים הוא משימה חשובה מאוד ואף מרגשת, אך היא נועדה לאנשים בעלי יכולת כלכלית או גאווית, כאלה שיש להם קשרים

הצלחה בגורר

יצחק אריאל בן טובה	חגי חיים וב"ב
שמואל אימן בן אסתר זרי	שגית בת רותי
מאיר ישראל בן רחל ברכה-	יראת שמם
ליאור יהושע סומך וב"ב	גלית בת מסודי
יהודה אריה בן רחל ברכה	ארז בן שושנה
רונן אברהם וב"ב	קסירר אפרים וב"ב
רחל ברכה בת פדילה דליה	משפ' שטרית
נעם יצחק בן רחל ברכה	רינה בת סימי וב"ב
יוסף ליאור בן דליה אפרת-	הצלחה בכל העניינים
שלמה ודנה דוד וב"ב	אריה ושרה לוי וב"ב
י.מ.ש. כדורי	אקבלי יוסף חיים בן נסכה
שולמית ומרדכי חיים דויטש וב"ב	נחום
עמית בן אהרון וב"ב	

זיווג הגון וכשר במהרה

אורן חיים בן אלן אסתר	רונית בת סימי
תרצה בתיה בת ימנה ניט	יוסף בן רוחמה
אילן בן ג'וליאט	יפית שרה בת ג'ינה
דרור בן סופיה	דוד עומרי בן יהודית
מיטל בת מלכה	מאיר בן שרית ואליהו
טליה עדן אסתר בת שולמית	
שירי ימנה בת שולמית	שמעון בן שולמית
אנאל חביבה בת שולמית	אורן בן נעמי
שושנה שירה בת סילביה	מיטל בת שושנה
סיון רבקה בת אלן אסתר	עמית בת טובה
אברהם גורג'י בן דליה אפרת	

זרע קודש בר קיימא

גלית בת מסודי	אליהו נזרי בן ימנה
אילנה בת רוחמה	שמואל אימן בן אסתר זרי
סיון בת אסתר	רחל מרים בת יהודית
נועה בת מזל טוב	משה מנחם בן רחל
דניאל בן שרה	ואושרית בת שושנה
נעמה בת יפה	דגנית בת שושנה
אסף בן סופיה	נתנאל בן ג'ינה

רפואה שלמה

מאיר ישראל בן רחל ברכה	יצחק בן עזרא
ימנה ניזרי בת סטה-	בריאות ואריכות ימים
מרדכי ניזרי בן פרחי-	בריאות ואריכות ימים
מאיה בת עדי	דליה אפרת בת נעימה
סימי בת סוליקה	שלו בן מזל פחימה
אורן בן אסתר	דינה בת מזל
נעם יצחק בן רחל ברכה	נעמי בת רחל
שירה שילת בת אורי	אפרים בן שרה
ליביא ישראל בן תמר חיה	אסתר בת סוליקה
מוריה בת רחל ברכה	נחום בן כירה
יהודה אריה בן רחל ברכה	ישראל בן חווה
יפה בת שרה-הצלחה ורפואה	רחל בת זוהרה
שאלו בן סילביה	משה בן נדימה
עינת בת רחל ברכה	בנימין בן יקוט
רפאל משה בן רחל	יצחק בן פנינה
רחל ברכה בת פדילה דליה	יצחק בן רבקה
רונית בת סבריה	קסנש בת דגטו
יצחק בן חנון	רפאל אבידן בן תקווה
אליהו בן רחל	מיכאל יהודה בן מרים
בנימין בן ברכה	אלן אסתר בת שרלוט
יהודה לייב בן אסתר מלכה	נעימה בת שרה
יהודית אסתר פראדל בת חיה-	בריאות ואריכות ימים

העלון מוקדש לעילוי נשמת משה בן גורג'יה ז"ל

לרפואה שלימה
לנוראל בן אסתר

לרפואה שלימה
לאיידה חיה בת אסתר
ולילד אלחנן רפאל בן אריס
ולילד אורי חיים בן שלי

זש"ק, פרנסה טובה ובריאות איתנה
לאליהו ניזרי בן ימנה וגלית בת מסודי

הצלחת ולרפואת אברהם גורג'י בן דליה אפרת
וב"ב והצלחת יוסף ליאור בן דליה אפרת וב"ב

לע"נ הצדיק ר' חיים אבישלום כהן פרחיה בן בלנקה זצ"ל

שואל ומשיב בהלכה - פת גוויים - חלק ח'

מה דין פת הנאפית בתנור חשמלי אשר עם פתיחתו מפסיק את פעולת החימום שלו?

שאלה: **?**

להלן סיכום ההלכה מפי הרב אליהו חיים פנחסי, רבנות מקומית מבשרת ציון מספרו 'הכשרות למעשה':

תשובה: **!**

תנור חשמלי, אשר עם פתיחתו מפסיק את פעולת החימום, ובסגירתו מערכת החימום חוזרת לפעולה, יש הכרח, שסגירת התנור תבוצע על ידי יהודי-כל פעם לאחר פתיחתו ולא די בהדלקתו בפעם הראשונה. **מקורות:** שו"ת 'דברי דוד' ח"ג (יו"ד סימן ט).

אולם, כאשר חום התנור גבוה במיוחד, וגם לאחר פתיחת דלת התנור נשאר חום גדול והכל מכוח הדלקתו של היהודי, יש להתיר את הפת. **הערה:** ולא גרע מהשלכת קיסם שמועיל בפת, מכיוון שהחום הוא מכוח הדלקתו של היהודי, והפת היתה נאפית גם ללא מעשיו של הגוי. ודלא כמ"ש בשו"ת 'דברי דוד' (שם) שכתב להחמיר. אולם אם עברו מספר שעות, מרגע שהתנור פתוח וכבר התקרר, צריך שיהודי יסגור שוב את התנור. וכן העלה הרב הכותב בקובץ 'בית הלל' (אייר תשס"ד עמוד ט). וכן דעת הגר"א נבנצל שליט"א הובא בספר 'אוהל יעקב' (עמ' תריד). ושוב ראיתי בשו"ת 'באר שרים' ח"ה (בסופו סימן ב אות ט) שהעלה בנידון דידן שהישראל הדליק והניח את המאכלים בתנור, אף שהגוי פותח את דלת התנור וע"י כך מפסיק את פעולתו, מותר. ועוד, כתב בספר 'דרכי תשובה' (סימן קיג אות נז) בשם 'הגהות יד שאול', מ"ש השו"ע (ס"ח) להחמיר כאשר סילקה הגוי, היינו שהוציא לגמרי את המאכל, אולם בנידו"ד שהגוי פתח את דלת התנור לבדוק את התבשילים ולא מוציאם החוצה, מותר.

ולכתחילה, יש להתקין בתנורים גוף חימום (נר תמיד), שהתנור חם מכוחו בכל שעות היום מכוח הדלקת היהודי בפעם הראשונה.

מאפיות המבקשות, שהתנור יהיה חם מאוד בטרם יכניסו אליו את המאפים, והמשגיח שבמקום אינו יכול לבוא בשעה מוקדמת כל כך, יש אומרים, שלא מועיל, אם יכוון לילה קודם את השעון, שידליק את התנור. ויש מקילים וכן נראה עיקר. מכיוון שלא גרע מזריקת קיסם שמועיל בפת על ידי ישראל. **מקורות:** כן הורה הראש"ל הגר"ע יוסף בצ"ל והובא בקובץ 'בית הלל' (גליון כו עמוד צא). והגר"נ קרליץ בספר 'חוט שני' (שבת כרך ד קובץ ענינים חיו"ד) נשאר בצ"ע, שהרי בלי מעשה הגוי לא היה המאכל מבושל או אפוי. וכן בספר 'שבות יצחק' ח"ו (עמוד עב) הביא בשם הגר"ש אלישיב בצ"ל, שאם כיוון ישראל שעון, שידלק התנור מאליו, והגוי מכניס לתוכו, מכיוון שבזמן האפיה ההדלקה נעשית מאליה, לא ניכר יד ישראל בעסק האפיה, ולא מועיל. ע"ש. וכן בשו"ת 'תשובות והנהגות' ח"ג (סימן רב) העלה להחמיר בזה. אולם בשו"ת 'מנחת יצחק' ח"ד (סימן כח אות ד) העלה להקל. וכן פסק בשו"ת 'שבט הלוי' ח"ט (סימן קסד) שמועיל שישראל יכוון את השעון שידליק את התנור מאוחר יותר. וכ"כ בשו"ת 'אבן ישראל' ח"ט (סימן ע) ובשו"ת 'דברי דוד' ח"ד (יו"ד סימן יא). ומה שהביא בספר 'שבות יצחק', הנזכר בשם הגר"ש אלישיב בצ"ל להחמיר, בספר 'ישא יוסף' להגר"י אפרתי (חיו"ד סימן ט) הביא בשמו, שאפשר להקל על ידי שעון, אבל ודאי לא לאורך זמן. ושוב ראיתי, שכן העלה להקל בשו"ת 'בנין אב' ח"ו (סימן מה).

מותר ליהודי להדליק את התנור על ידי שלט רחוק. **מקורות:** שו"ת 'אבן ישראל' (שם). וכתב בספר 'שבות יצחק' ח"ו (פ"ז סימן ב) שיכול היהודי להדליק את התנור על ידי חיוג מספר טלפון, המפעיל מצית חשמלי, מכיוון שהדלקת התנור נעשית מיד עם מעשה הישראל.

כְּחָה שֶׁל מְצוּה

סיפר הסופר ר' ס. טלר, מעשה מופלא שהתרחש בימי מלחמת העולם הראשונה: במשך שלוש שנים נלחמו עמי העולם אלו באלו מלחמה עקובה מדם, טבחו האחד בשני ללא רחם, אבל ההישגים היו זניחים, הם לא הצליחו לכבוש שטחים נרחבים, רק קילומטר לכאן או לשם. עד שמפקד יהודי אחד תכנן וביצע מתקפה גדולה והצליח. הצלחתו היתה כה גדולה, עד שהרמטכ"ל הגרמני בכבודו ובעצמו החליט לערוך לכבודו מסיבה במטכ"ל.

אותו יהודי, לפני שיצא לקרב, למרות שלא דקדק על קלה כבחמורה (יהי רצון שכל עם ישראל יזכה לחזור בתשובה שלימה), בא לרב לבקש ברכה. אמר הרב: "תקבל על עצמך לקיים לכל הפחות מצווה אחת כדי שתעמוד לזכותך במלחמה". "איזו מצווה?", שאל, "להתפלל - אינני חושב שאוכל, להניח תפלין - גם לא...", וכך בדקו כל מצווה ומצווה וראו שקשה לאותו יהודי להתחייב לקיימה. עד שבסופו של דבר החליט לקבל על עצמו את ההלכה שסתם יינם של עכו"ם אסור. דהיינו הלה קיבל על עצמו, שלא לשתות מיין של גוי.

בזמן המסיבה, פתחו הגרמנים בקבוק יין לכבודו, וכמובן, הזמינו אותו לשתות עימם. חשב היהודי לעצמו: "מה אעשה? הרי אינני מוכן בשום אופן להפיר את הבטחתי לבורא עולם, שהציל אותי במלחמה". כך עמד עם כוס היין בידו. לפתע נשמע רעש גדול. מטוסי קרב חלפו ליד בניין המטכ"ל. הוא רץ לחלון, כאילו כדי לראות, ובתוך ההמולה שפך את היין מבעד לחלון. אך לרוע מזלו שני קצינים, שהייתה עינם רעה בעובדה, שיהודי זוכה לכל הכבוד, ראו זאת - והם הלכו והלשינו עליו לרמטכ"ל.

הלה נפגע מאוד, ומרוב כעס החליט לשלוח את היהודי למלחמה בחזית. כעס היהודי על הרב, על היין ועל כל העולם... אך בלית ברירה ארז את חפציו ויצא לדרכו אל החזית ברכבת. **כשהגיע לתחנה הבאה של הרכבת, נודע לו, שהייתה התקפה של מטוסי האויב על בניין המטכ"ל, וכל מי שהיה שם - נהרג...**

עושה אירוע שמחה באולם שמחות וברצונך להפוך אותו לכשרות "מהדרין-גלאט"?

צוות משגיחים תלמידי חכמים ידאגו לכך בכל איזור בארץ. ההשגחה החל מזמן אספקת הבשר ועד למנה האחרונה.

בפיקוחו של הרב אליהו חיים פנחסי שליט"א 052-6329144 (הנייד באישור ועדה רוחנית)

מינויים

לקבלת העלון חנים במייל מדי שבוע, יש לשלוח בקשה למייל

PnineEH@gmail.com

הקדשת העלון

ניתן להקדיש את העלון לעילוי נשמה, רפואה שלמה, הצלחה, זיווג הגון, חזרה בתשובה וכו'

נא לפנות לליאור בטל' 052-7652084

כתובת המערכת: עבור ליאור עצמון, רח' הבושם 26 א.ת.ד. 83375. מבשרת ציון. מיקוד 9076926

לשאלות בהלכה

נא לפנות לרב אליהו פנחסי בטל' 052-6329144

(הנייד באישור ועדה רוחנית)

אם ראשונים כמלאכים - האדמו"ר הרב ישראל מרדכי טברסקי זצ"ל

האדמו"ר הרב ישראל מרדכי טברסקי מרחמסטריווקא זצ"ל - נולד ב-ז' סיוון ה'תרפ"ט (1929). נקרא על שם הבעל שם טוב הקדוש (ר' ישראל) ועל שם בן דודו של סבו (ר' מרדכי מזלטיפולי) שנפטר שבועיים לפני לידתו. בהתחלה למד בת"ת 'עץ חיים' בירושלים. בהמשך למד בישיבת 'חיי עולם' ולאחר מכן בישיבת 'שפת אמת'. כבר מילדותו היה מנותק מ'הבלי העולם' ושוקד על התורה הקדושה ולעיתים היה שוכח לאכול וממעט בשינה. לאחר חתונתו המשיך ללמוד בהתמדה שעות ארוכות והיה יכול לשבת קרוב ליממה רצוף בבית המדרש. בצעירותו ייסד את ישיבת 'מאור עיניים'. לאחר פטירת אביו סירב לקבל את האדמו"רות אולם ר' אברהם יהושע העשיל טברסקי ממכונבקה זקן אדמו"ר צ'רנוביל הכריחו לשמש באדמו"רות.

גם כשהיה אדמו"ר רוב יומו עסק בלימוד וכך קרא לחסידיו להקדיש את זמנם ללימוד. היה מסיים את הטיש בליל שבת מוקדם ומיד פונה ללימודו, והיה מורה, שמי שרוצה ללמוד שלא יגיע לטיש. רבינו - היה בו הכול: תורה, תפילה, יראת ה', קדושה וטהרה, פרישות, מידות נאצלות, חכמת חיים, אהבה לתורה הק' ללא מיצרים, ענווה מופלאה, בקיאות עצומה בתורה הקדושה והעידו החברותות שלמדו עימו בצעירותו, כי מדי יום ביומו - למד לא פחות מעשר שעות רצופות ללא הפסקה. נפטר ב-כ"ב סיוון ה'תשס"ד (2004). חי כ-75 שנים. ציונו באוהל אדמו"ר רחמסטריווקא בהר הזיתים בירושלים.

אביו: האדמו"ר ר' יוחנן (ר' יוחנטשה). **אימו:** מרת רבקה (בת ר' נחמן יוסף ווילהלם). **אשתו:** בת ר' סנדר אורי (מצאצאי האדמו"ר ר' צבי אלימלך שפירא מדינב - בעל ה'בני יששכר'). **חברותות:** הגאונים ר' אברהם חיים ברים, ר' נטע ציינווירט, כ"ק האדמו"ר רשנ"ג מלעלוב, ר' דוד שובקס ור"י וינגרטן. **בנו:** האדמו"ר ר' דוד (האדמו"ר הנוכחי). **חתניו:** הגאונים ר' שמואל אבא טברסקי, ר' דוד יצחק יעקב בידרמן, ר' נחמן יוסף, ר' משה אשכנזי, ר' יהושע מנחם שטרן, ר' שלמה טייטלבוים (האדמו"ר מאלסק), ר' בן ציון רבינוביץ' (משפיע בישיבת 'מאור עיניים')

ל הלא ספורים מופלאים, המעובדים מתוך 'שחרית- העיתון הדיגיטלי היומי של הציבור החרדי': רבינו לא הרגיש כל פחיתות כבוד לעשות כל מלאכה המוטלת עליו, גם אם אין זה מדרכם של אדמו"רים. סיפר אחד מתושבי ארה"ב שכאשר אחד מצאצאי רבינו נסע לארה"ב, וכשהיה שם השכיר את דירתו שבארץ ישראל למשך חודש ימים ורשם לשוכרים מספר טלפון למקרה שתהיה בעיה, והיה זה מספר הטלפון של רבינו בירושלים.

כאשר הגיעו לבית הרגישו שיש בעיה במקרה, ומיד התקשרו למספר הטלפון שהיה בידם, ורבינו ענה בטלפון ואמרו לו, שהמקרה לא עובד (הם כמובן לא ידעו עם מי הם מדברים). ענה רבינו, שהוא מיד בא לראות, מה קרה. לאחר כרבע שעה רבינו הגיע לביתם, וראו אדם מבוגר עומד בפתח והכניסו אותו - כי לא הכירו אותו אישית. רבינו ניסה לתקן את המקרה, וכשלא הצליח, התכופף ושכב על הרצפה, כאשר הוא מנסה לבדוק מכל הצדדים היכן התקלה... ולאחר שלא הצליח לתקן, אמר להם, שלא ידאגו, כי הוא כבר יקרא לטכנאי על חשבונם, **ורק בשבת, כאשר הגיע השוכר לטיש של רבינו, הבחין בכך, שאותו 'טכנאי' זקן אינו אלא רבינו...**

ב אחת השנים הראשונות להנהגתו, בא אליו יהודי אחד, שסיפר על מיחושים שונים, שתוקפים אותו, ואמר שבעבר נוטל היה אי אלה גלולות להרגעה - אולם, אלה אזלו, וכבר אינם בהישג יד. הרבי שאלו למקום מגוריו ובירכו בחמימות. בערבו של יום הבחינו תושבי שכונת סנהדריה, מקום מגוריו של אותו יהודי, בדמותו של האדמו"ר מרחמסטריווקא ההולך מבית לבית ומחפש אחר דירת מגוריו של יהודי זה, **התברר, שבאותו יום טרח רבינו להשיג למענו את התרופות, ובא להביאן אליו - ולכן חיפש את הכתובת המדויקת...**

גם לאחר שהוכתר לאדמו"ר, המשיך רבינו ללכת לבדו ברחוב ללא גבאי, ואף היה מגרש את הנטפלים אליו, כאומר, אני יודע את הדרך לבד, עד שהגאב"ד הגאון רבי יצחק יעקב וייס (בעל ה'מנחת יצחק') זצ"ל הוכיחו על כך ואף אמר לו, שהוא גזר עליו בגזירת רב, שלא ילך לבדו ברחוב, ומאז לא גירש את הגבאי, ואף מסופר כי נכנס פעם למספרה בשכונת גאולה כהרגלו תמיד - ולא רצה להטריח אחרים שיבואו לספרו, **וישב שם יחד עם שאר האנשים, עד שהגיע תורו, ולא הניח לנמצאים שם, שיוותרו לו על תורם...**

ד סוף ימיו לא הניח, שסובביו יעשו לכבודו. כאשר נערכו תפילות לרפואתו ב'כותל המערבי', בתקופה הראשונה של מחלתו, נסער מכך נוראות ואמר שאינו מבין את המהומה, במה הוא שונה מכל יהודי אחר, למה מרעישים אצלו יותר מכל יהודי אחר הזקוק להיות בריא...

כאשר בנו נסע פעם לחו"ל, ניצל רבינו את העובדה שדירתו ריקה ומצא בה מקום נסתר להגות בתורה הקדושה שעות רבות באין יודעים. **הדבר התגלה כאשר לפתע אירעה 'הפסקת חשמל', והשכנים הבחינו בנר הדולק מתוך הבית הריק'...**

חתנו הגאון ר' יהושע מנחם שטרן שליט"א סיפר: "לא אשכח, כאשר ביקש פעם מו"ח זי"ע לצאת ולקדש את הלבנה, והיו עננים רבים, והיה צורך להמתין דקה קלה עד שיתבהרו השמיים. באותם רגעים אחדים שב מו"ח אל חדרו ואחד שהציץ פנימה - ראהו לומד ביגיעה בספר חזו"א - הלכות מקוואות".

ויפר חתנו הגב"צ רבינוביץ' שליט"א: "זכורני כי בליל פורים היה מו"ח זי"ע שוקד על לימודו כל הלילה, וכלל לא עלה על יצועו באומרו, שכדי לקיים מחר את מצוות היום - אינו צריך להיות במלוא כוחותיו, שכן ניתן לקיים 'משלוח מנות' גם מתוך עייפות. ביום הפורים ערך שולחן לקהל והמונים הגיעו להיושע אצלו בכל העיניים, אולם, אחר שהחשיך היום, שוב מיהר כבר לגמרא, אותה אהב מכל החמדות שבעולם והחל לומד בשקיקה שעה אחר שעה, כהולך מדברות, שלא ראה מים זה מכבר, באומרו: **'הן כל היום לא למדנו מאומה'.**"

זְכוּת מְצוֹת צִיצִית

"אולם הייתה מצווה אחת שבגלל הקלות לשמור עליה, השתדלתי באופן מיוחד לקיימה- מצוות ציצית. פעמים רבות ראיתי את המוות מול עיניי, ובכל פעם נשאתי בליבי תפילה לה' וניצלתי. תמיד חשבתי כי הציצית היא שמגינה עלי."

"אך הייתה גם פעם אחת שבה חשתי כי הציצית דווקא מסכנת אותי. היה זה לקראת סוף המלחמה. עם התקדמות כוחות הצבא הרוסי, לחמתי בקו החזית. באותה עת שרר כפור עז ביותר ושלגים כבדים ירדו באזור שבו נלחמנו."

"פלוגתנו נחלה מפלה אחרי מפלה, עד כי לא נותר ממנה הרבה. יום אחד נשארנו קומץ קטן של חיילים, מבודדים לגמרי בתוך מערת קרח באיזור מושלג, ללא מזון, מים וציוד מתאים. לצאת החוצה לא יכולנו, בגלל הסערה המשתוללת. ומצד שני, גם הישארות בתוך המערה הייתה כרוכה בסכנת חיים. בשלב מסוים ידענו כי מוכרחים אנו להשיג מזון ושתיה."

"פתאום שמענו קולות הולכים וקרבים לעברנו. הבנו כי מדובר בכוחות צבא ושמתנו לא ידעה קץ. אלא שמהר מאוד הובררה לנו טעותנו המרה. אלה לא היו 'כוחותינו', אלא חיילי האוייב הרוסי. כידוע, חיילים שנפלו בשבי במלחמת העולם לא זכו לתנאים משופרים, בלשון המעטה. הובאנו אל המפקדה הקרובה של הצבא הרוסי. התכוננו נפשית לגרוע מכול – חקירות, עינויים ואולי אפילו הוצאה להורג."

"תחילה הובאנו לבדיקת רופא. הייתי במתח נוראי בגלל הציצית. ידעתי שהרוסים אינם חובבי יהודים ואינם אוהבים חיילים המשרתים בשורות האוייב. יכולתי לשער כיצד הם יגיבו לעבודה שאני גם יהודי וגם לוחם לצד הגרמנים."

"נקטתי בכל סוג תחבולה כדי לדחות את מפגשי עם הרופא. לבסוף היה הדבר בלתי נמנע. כשהגיע תורי להיבדק, הצטוויתי לפשוט את הכותונת ואז התגלתה הציצית. קיוויתי שהרופא לא ראה מימיו ציצית ולא ידע מהי."

"הסתבר שטעיתי. הרופא ידע גם ידע. הוא מישש את הציציות באצבעותיו. ליבי הלם בקרבי. לפתע הביט הרופא היישר לתוך עיניי ואמר לי, כמעט זעק: 'שמע ישראל!'. מעוצמת ההלם והתדהמה חשתי סחרחורת חריפה."

"הבנתי שזו דרכו לספר לי כי גם הוא יהודי. נעניתי בניד ראש קל ודמעות נקשרו בעיניי. מאותו רגע והלאה נטל אותי הרופא תחת חסותו. בעזרת קשריו עם צמרת הפיקוד, הצליח לשכנע את יתר החיילים שלא לנגוע בי לרעה."

"הוא אף דאג לי לאספקה סדירה של תרופות סולפה, שבאותו זמן היו חדשות ולא ניתנו לכל אחד, וודאי לא לשבויי מלחמה. בזכותו, נותרתי בחיים."

דניאל חייר ואמר: "מאז ועד היום אני מקפיד ללבוש את הציצית מעל לכל בגדי בכל מקום ובכל זמן: בקיץ ובחורף, בבית, ברחוב או כאן במיטה – תמיד הציצית מלמעלה. אני מקיים מעין נדר שנדרתי בליבי, לספר את סיפורי זה באוזני כל מי שאפגוש

הוא שכב במחלקה הפנימית במרכז הרפואי איכילוב בתל-אביב. חדר אחד לפני החדר שבו החלים אחד מבני משפחתי מניתוח קשה. איש צנום, בשנות השבעים לחייו, שהשיבה כבר נזרקה בשערות ראשו וזקנו הדליל.

בהתחלה פניו החיוורות ועיניו הבהות גרמו לי למקד בו מבט ממושך. אולם בביקורי הבאים הבחנתי בשני דברים נוספים אשר הגבירו עוד יותר את תשומת ליבי אליו:

האחד, תמיד ראיתי מדבר באוזני מי שעמד ליד מיטתו או ששהה אותה שעה בחדרו. רופא, אחות, עובד תחזוקה או קרוב משפחה של השכן לחדר. תמיד הוא זה שדיבר והאחר שתק והקשיב. הוא ליווה את דבריו בתנועות ידיים נלהבות, כאילו תיאר מאורע מסעיר שהתרחש זה עתה.

והדבר השני, מעל לפיג'מת הפסים האחידה שלבש כמו כל יתר החולים, עטה טלית-קטן גדולה במיוחד, צהובה מיושן, שהבליטה עוד יותר את מימדי גופו הכחוש. בליבי פנימה ידעתי כי זו רק שאלה של זמן עד אשר יבחין בי ויפתח גם עימי בשיחה ואכן לא טעיתי.

היה זה יום אחד בלבד לפני תום האשפוז של בן משפחתי. באופן חריג ביותר, הפעם לא עמד איש ליד מיטתו והחדר היה ריק ממבקרים. הוא ישב על מיטתו, ברגליים משוכלות, ובהה נכחו בחלל החדר, מפליג בהרהורי.

כשחלפתי ליד חדרו ונעצתי בו את עיני הסקרניות, קלט אותן מיד. באותו הרגע סימן לי בתנועת אצבע מזמינה להיכנס אל תוך החדר.

"קוראים לי דניאל ב.", הציג עצמו. "לבטח אתה שואל את עצמך מדוע אני לובש את הציצית הגדולה הזו מעל לבגדיי", אמר. "נער צעיר הייתי לפני פרוץ מלחמת העולם השנייה. גדלתי בבית חסידי. כשהייתי כבן חמש-עשרה שלחו אותי הורי ללמוד מקצוע. זמן קצר לאחר מכן כבר יצאתי לעבוד במקצוע שרכשתי, כדי לסייע בפרנסת המשפחה.

"את מרבית ימי עשיתי הרחק מהבית ורק מזמן לזמן חזרתי לביקורים קצרים. בכל פעם, כשיצאתי מהבית, היה אבי ז"ל נוהג ללוות אותי כברת דרך ולהשמיע באוזני דברי חיזוק ועידוד. 'השגח על עצמך, דניאל', אמר. 'התרחק מסביבה רעה ושמור על יהדותך. לך בדרך התורה למען נרוה ממך אני ואימך רוב נחת'. כך, באלו המילים פחות-או-יותר, בכל פעם ופעם.

"קשיים רבים עברו עלי, אך בחסדי ה' עברתי את כולם בשלום ונותרתי דבוק ביהדותי. זמן קצר לאחר פרוץ המלחמה גויסתי לצבא ההונגרי, שבמשך תקופה היה כפוף לגרמניה הנאצית וסייע לה במלחמתה נגד צבאות הברית. גם כשהייתי חייל בצבא השתדלתי בכל מאודי לשמור על אורח חיים יהודי. לא תמיד הדבר עלה בידי.

<p>לע"נ</p> <p>תנצב"ה</p>	<p>הרב שמואל בן שמחה דרזי זצ"ל הרב יעקב בן מרגלית זצ"ל שמואל בן ברקה ז"ל משה בן רוזה ז"ל אביחי בן אסתר ז"ל נעימה בת גורג'יה ע"ה חי יזיז בן קלרה ז"ל ר' יצחק בן מסעודה קדוש ז"ל אסתר בת נעמי ע"ה ר' דב בן בנימין אלטר ז"ל אורה בת נעימה ע"ה דוד יצחק בן פרחיה ז"ל גורג'יה בת נעימה ע"ה</p>	<p>הרב עובדיה יוסף בן גורג'יה זצ"ל הרב מרדכי צמח בן מזל אליהו זצ"ל חיים משה גרשון בן שלמה יחזקאל ז"ל ר' עוליאל ישעיה בן סטה מקנין זצ"ל דרור יהושע בן ארץ מיוחס ז"ל צדיק חכם בן חזלה ז"ל דוד בר חסיבה ז"ל חווה בת יעקב צבי ע"ה יצחק יצקן בן רחל ז"ל ברכה בת מרדכי ע"ה יעקב בן נעמה ז"ל שרה בת מורברי רחל ע"ה אלון בן סעדה ז"ל</p>	<p>הרב יצחק בן תפאחה כדורי זצ"ל הרב מנחם בן ויקטוריה בצרי זצ"ל אביבה בת איירון ע"ה אברהם בן יונה ז"ל יצחק בן חביבה ז"ל אהרון (אורי) בן ברקה ז"ל דב בן יצחק ז"ל סוליקה בת עישה ע"ה סלים בן פרחיה ז"ל יעקב בן יצחק ז"ל ספירנס תקווה בת נעימה ע"ה מישא אסתר בת זרהה ע"ה אברהם בן טובה ז"ל</p>	<p>הרב שבתי בן אסטריא אטון זצ"ל מאיר מורד בן שושנה ז"ל זהבה בת שושנה רייזל ע"ה עמירם בן דבורה ז"ל נעמי בת כותון ע"ה מזל בת שמעון ע"ה יוסף בן מרים נוסרת ז"ל יעקב בן אסתר ז"ל רחל רפאת בת השמת ע"ה לטיף בן פרחיה ז"ל דניאל רפאל בן חגית ז"ל יהודה בן סעידה ז"ל עפאת בת השמת ע"ה</p>	<p>ולד יחיא בן יוסף ז"ל יצחק בן ברקו דב ז"ל שרה בת נרקיס ע"ה אביגדור בן ג'ולי ז"ל מסעוד בן יקוט ז"ל שני בת אסתר ע"ה מסודי בת חביבה ע"ה אסתר בת גולה גאולה ע"ה יוסף בר סעדה ז"ל שלום בן אסתר ז"ל מרים בת שרה ע"ה אביבה לוי ע"ה כל נשמות עם ישראל</p>
---	---	--	--	--	---